

san duurunan - nimòrò 58
desanburu kalo - san 1976

bp 24
bamakò
mali

dòròmè 4 - ccp : 0155

Kibaru

a bè bò kalo o kalo, faso ka kibarudiso ka yamaruya kònò

balikukalan donna manden

san 1975 la, an y'a fò o zuwèn kalo la, kibaru nimòrò binaaninan kònò, ko : an ye kòlòn min sen, hali bi, dò bè ka fara o ji min mògòw kan, bawo balikukalansoba ni sirasènèbaaradaba nyèmògòw bè ka fièrè tigè, walasa balikukalan bè don cogc min manden.

bi, o kuma waleyara : balikukalanokura 17 poyira manden dugu 17 kònò. o ye : kaaba, banankòrò, kenyege, tègékòrò, balanzan, salamale, dègèla, karan, sokurani, narena, kenyeba, bankumana, kenyeroba, samakò, kòngola, sibi, kurusale.

balikukalan nyèmògò saba sigirakaaba, bankumana ani narena, olu ka baara nyèsinnen bè balikukalan yiriwali ma, u ka mara dugu kelen-

kelenna bée kònò.

balikukalan karamògò 48 de ye kalan kè cogo dege kaaba ani bankumana : kaaba kalan daminèna nowanburu kalo tile 8, fo a tile 18. o sen fè, karamògò 30 de ye kalan dege. bankumana kalan daminèna nowanburu kalo tile 24, fo a tile 30. o sen fè, karamògò 18 de ye kalan dege.

an bè don min na, i ko bi, balikukalan bè a tan ni fila fili la nin dugu ninw kònò. an dun miiri la, nin tè fosi ye a la. bawo, yanni sandama dòw cè, manden-dugu bée na a ka kalanso sòrò.

o tuma, a' ye to, an ka fara nyògò kan, k'an balima sirasènèlaw bisimila an ka balikukalan tònba kònò.

sirasènè baarada

nin lahalayaw kòsòn, an t'a lajè, ka nyògòn kunnafoni sirasènè baarada kan ?

sirasènè baarada nyèsinnen bè manden sènèkèlaw ma. a ka baara yòrò b'a daminè bamakò, fo mali ni laginè dancè la. o ye kilomètèrè kènè 75 000 ye, mògò 20 000 hakè de b'o kònò.

o yòrò tilalen don yòròba fila ni nyògòn cè : lè kònònaw ani gerenkannaw.

malo bèsènè lè kònònaw na. malo sènè yòròba dòw filè nin ye : nangila, geliba, bankumana, kenyeroba, kírina, ani banankoro ni danga ni julafundo.

kòori, tiga, nyò, maanyò ni nakkònòfènw bè sènè gerenkannaw na. o yòròw dugukolo ka nyi, awa sanji fana bè na yen a nyè ma.

sira bè sènè tilema fè, babolow fè, i n'a fò, jolibà ni sankarani ni fiye ni koba. sira bè sènè fana kela ani tònbaala dalaw kérè fè. o yòròw la, sirasènèlaw bè ponpe kè ka ji sama ka bò babolow ni dalaw la, ka ù ka sira forow sòn.

sirasènè yiriwali y'a fo, caman bòra sigarèti dìla yòrò ka sira santa la jamana wèrèw fè.

o tuma, ni balikukalan yiriwala manden, fèn caman na yiriwa o sen fè. bawo, so nyè ye karafe ye cogo min na, an ka sòròw ni an danbew yiriwali fana nyè ye kalan de ye.

mamadu yusufu sise

jeli baba sisòkò

zanwuye kalo

ntènèn tarata araba alamisa juma sibiri kari						
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

awirili kalo

ntènèn tarata araba alamisa juma sibiri kari						
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

feburuye kalo

ntènèn tarata araba alamisa juma sibiri kari						
				1	2	3
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

marisi kalo

ntènèn tarata araba alamisa juma sibiri kari						
				1	2	3
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

1977 kalandiriye

zuluye kalo

ntènèn tarata araba alamisa juma sibiri kari						
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

uti kalo

ntènèn tarata araba alamisa juma sibiri kari						
				1	2	3
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

sètanburu kalo

ntènèn tarata araba alamisa juma sibiri kari						
				1	2	3
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

mè kalo

ntènèn tarata araba alamisa juma sibiri kari						
				1	2	3
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

zuwèn kalo

ntènèn tarata araba alamisa juma sibiri kari						
				1	2	3
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

òkutòburu kalo

ntènèn tarata araba alamisa juma sibiri kari						
				1	2	3
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

nowanburu kalo

ntènèn tarata araba alamisa juma sibiri kari						
				1	2	3
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

desanburu kalo

ntènèn tarata araba alamisa juma sibiri kari						
				1	2	3
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

jeli baba ka maana:

daa ka kòrè kèlè

ayiwa, jelikèba ye dugakòrò lakari :

tuu, morro, bamananden kolon,
e muntò kan ye nin ye, dugakòrò wala ?
cè min b'i ka dugu kònò,
min tè mugu ci fèn wèrè la sama dama kò,
mògò kèmè fila ni dèbè.

e, dugakòrò,
cè min b'i ka dugu kònò,
min tè mugu ci fèn wèrè la mali dama kò,
mògò kèmè fila ni dèbè.

dugakòrò,
cè min b'e e ka dugu kònò,
min tè mugu ci fèn wèrè la kungo nyaamè dama kò,
kèmè fila ni dèbè.

dugakòrò,
cè min b'i ka dugu kònò,
min tè fèn wèrè faga sigi dama kò,
mògò kèmè fila ni dèbè.

dugakòrò,
cè min b'i ka dugu kònò,
min tè fèn wèrè faga dajè sara dama kò,
kèmè fila ni dèbè.

dugakòrò,
cè min b'i ka dugu kònò,
n'o tè fèn wèrè faga tankòn dama kò,
mògò kèmè fila ni dèbè.

ayiwa, dugakòrò,
cè min b'i ka dugu kònò,
min tè fèn wèrè faga sensen dama kò,
cè kèmè fila ni dèbè.

dugakòrò,
cè min tè fèn wèrè faga jaraminè jara kò,
mògò kèmè fila ni dèbè.

dugakòrò,
cè min b'i ka dugu kònò,
min tè fèn wèrè faga waraba dama kò,
kèmè fila ni dèbè.

dugakòrò, an tè namakòrò fagalaw jate,
an tè tinba fagalaw jate,
an tè nkoloni fagalaw jate,
an tè sinè fagalaw jate.

nka, mògò baa tan ni fila b'i ka dugu kònò yan,
a bëe donsokè, min tè fèn wèrè faga sogoba dama kò.
ònhòn, ne ko : e ni segu faama ka siyèn ta,
e ko ne ma i bëe siran o nyè.

tuu, morro, bamananden kolon,
dugakòrò, nka, ne sèbè tigèlen b'e la sa.

dugakòrò, e bòra bamanan fan jumèn ?
bamananden tòw panna kòlòn kolon min kun na,
e binna o kònò, dugakòrò.

dugakòrò, e bòra bamanan fan jumèn ?

bamubaga kò cin,
na kògòntan,
bamuso kòrò ku,
tolen kò, i ko jukunna mugu,
bònnen kòrò, i ko musobakòrò sin,
ee, dugakòrò wala,
mògò joli kèlen mògò foroko kònò,
dugakòrò, jaa, e ye foroko kolon jubò ye dèrè.
i tè fèn kè i yèrè la,
ni mògò ye fèn kè i la, i b'o bòn.

halì fogonfogon tè e kònò, janko dusukun.
mògò sèmè kùn ye jiriba la,
finyè mana wuli, a kana taa n'i ye,
jaa, ne jeliba sèmèlen bëe binju jeninen de la,
finyènin mana ci, a bëe kari ka bin.

dugakòrò sigilen, jelikè y'a lakari, k'a lakari,
ka sin, ka nkòni fili duguma.
a y'i da bila daa la, i n'a fò, maatigi sigilen bëe an fè
bulon kònò :

a, ne bëe taa so,
n'bëe taa jitigi sègèrè,
n'bëe taa maatigi sègèrè,
n'bëe taa mugutigi sègèrè,
n'bëe taa kolontigi sègèrè,
n'bëe taa fanga sègèrè seekòrò,
ni o tè, bilakorow na ne kerun ni gòngòrò ye.
tuu, morro, bamananden kolon,
dugakòrò, ne tigèr'i la dè.

sòndòrè e bòndòrè,
gariba maama, yòrò maama,
n'i ye bamuso kòrò ye bili san fè,
i b'a den'keleññin ye taaran kan.

nin yòrò in tun bëe fò fulakè min ye,
a tògò ye silamakan gariba maama.
a dalen bëe masina,
a si bëenna san bisaba ni saba ma.

jatigiw, kabini ala ye dinyè da,
a bëe nin cogo in na tan.
a man di, a man gó.
ni sègènbagatò ko dinyè man di,
a ma nkalon tigè :
a suròfana tè a bolo, a tè dinyè diya dòn.
ni nafolotigi fana ko dinyè ka di,
a ma nkalon tigè :
a suròfana de b'a bolo.

(a tò bëe bò kibaru nataw kònò)